

Buvusio Zakaičių (Žakaičių, Zokaičių) palivarko vieta dabartinėje
Žuklių kaimo, Trakų r., teritorijoje

Indrė Baliulytė

Nekilnojamojo kultūros
paveldo specialisto atestato Nr. 3843

KULTŪROS PAVELDO DEPARTAMENTAS
PRIE KULTŪROS MINISTERIJOS

NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO APSAUGOS SPECIALISTO ATESTATAS

2016-03-24

(data)

Nr. 3843

INDRĖ BALIULYTĖ

*VEIKLOS RŪŠIS - PAVELDOSAUGOS (SPECIALIOSIOS) EKSPERTIZĖS ATLIKIMAS,
SPECIALIZACIJA;
TVARKOMŲJŲ PAVELDOSAUGOS DARBŲ PROJEKTŲ SPECIALIOJI EKSPERTIZĖ;
NEKILNOJAMŲJŲ KULTŪROS VERTYBIŲ VERTINIMO SPECIALIOJI EKSPERTIZĖ –
ETNOKULTŪRINIO, ISTORINIO, MEMORIALINIO, URBANISTINIO
NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO;
EKSPERTIZĖS SPECIALISTO KAT.*

Atestatas galioja iki 2021-03-24

(data)

Kultūros paveldo departamento
prie Kultūros ministerijos
direktorius

A. V.

Diana Varnaitė

(vardas ir pavardė)

Atestavimo komisijos pirmininkas

Aušrelė Angelė Racevičienė

(vardas ir pavardė)

Darbo tikslas – remiantis archyviniais šaltiniais, kartografinė medžiaga bei publikacijomis, nustatyti buvusio Zakaičių (Žakaičių) palivarko vietą dabartinėje Žuklių kaimo, Trakų r., teritorijoje.

Peržiūrėti ir toliau nurodomi archyviniai dokumentai, esantys Lietuvos valstybės istorijos archyve (LVIA), Lietuvos centriniame valstybės archyve (LCVA), Vilniaus regioniniame apskrities archyve (VAA), taip pat savo sukaupta kartografinė medžiaga.

Kadangi aptariama vieta susijusi su Vasario 16-osios akto signataro Donato Malinausko asmenybe, teko perskaityti šio Lietuvos Respublikos valstybės veikėjo biografijai skirtas publikacijas¹, taip pat – susipažinti su jo genealogijos faktais, kurie svarbūs aptariamoms vietos nuosavybės ir egzistavimo pagrindimo aspektais.

XX a. antroje pusėje, vykdant vienkiemių gyventojų keldinimą į gyvenvietes, Zakaičių pavadinimas dingo iš vietovės žemėlapių – ši vieta prijungta prie Žuklių kaimo, kuris, nors būdamas kaiminystėje, istoriškai su palivarku iki XX a. antros pusės nebuvo susijęs.

Nagrinėti dokumentai liudija, kad sklypas Trakų r. sav. Grendavės sen. Žuklių k., Unikalus Nr. VI “Registru centras” duomenų bazėje 7934-0002-0130, yra suformuotas Zakaičių palivarko sodybos vietoje.

Zakaičių palivarkas su kitais palivarkais iki 1919–1939 m. žemės reformos priklausė Jankovicų dvarui, kuris iki XIX a. antrosios pusės įėjo į Tolkiškių (*lenk. Talkowo*) dvaro valdas.

---

¹ Lopata Raimundas. Nepriklausomybės akto signataras Donatas Malinauskas, 1997; *Jencius* - Butautas Viktoras. 1918 m. Nepriklausomybės Akto signataras Donatas *Malinauskas*, 2018; 1918 m. Nepriklausomybės Akto signataras Donatas Malinauskas, Voruta: <http://www.voruta.lt/1918-m-nepriklausomybes-akto-signataras-donatas-malinauskas/>; O. Voverienė. Vasario 16-osios signataras Donatas Malinauskas (1869-1942)//<http://alkas.lt/2020/06/06/o-voveriene-vasario-16-osios-signataras-donatas-malinauskas-1869-1942/>; [tps://signatarai.wordpress.com/2017/07/24/po-vietas-kurios-finansavo-knygu-kontrabanda-ir-vytauto-sarkofaga/#more-708](https://signatarai.wordpress.com/2017/07/24/po-vietas-kurios-finansavo-knygu-kontrabanda-ir-vytauto-sarkofaga/#more-708); *Kazys Misius*. Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataras Donatas Malinauskas //

Trakų krašto dvarų istorija šiek tiek atskleidžiama knygoje „Trakų krašto dvarai ir palivarkai“². Deja, šis leidinys nepateikia daug informacijos apie Zakaičius.

Dvarininkas Juozapas Tanskis vedė Pauliną Charevičiūtę. Šioje santuokoje 1830 lapkričio 2 d. gimė mergaitė, pakrikštyta Onušio bažnyčioje trimis vardais Alina Michalina Remigija, - 1918 metų Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro Donato Juozo Malinausko mama. Nors Donatas Malinauskas gimė Krėslaukyje, Latgaloje, Vitebsko gubernijoje, kur jo tėvas Mykolas Malinauskas tarnavo caro armijos pulkininku, tačiau jo tėviškę turėtume laikyti Bukauciškių I dvarą, kuris priklausė jo tėvams Mykolui ir Alinai Malinauskams.

Tolkiškio dvaras buvo Tanskių ir Chlestovskių nuosavybė. Po Donato Malinausko mamos Alinos mirties, 1914 metais pagal testamentą Jankovičių dvaras su palivarkais atiteko D. Malinauskui³. Jankovičių dvaro palivarkas buvo ir Žakaičiai (Palivarko pavadinimas įvairiuose dokumentuose skamba įvairiai – Zakaičiai, Zokaičiai, Žakaičiai)

1 D. Malinauskas su motina Alina ir seserimis Jadvyga bei Filomena.⁴

² „Trakų krašto dvarai ir palivarkai“, 2000

³ Onuškis. 34-oji „Lietuvos valsčių“ serijos monografija. 2017 m.

⁴ D. Malinauskas su motina Alina ir seserimis Jadvyga bei Filomena. /Tado Stommos archyvo JAV nuotr.

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataras Donatas Malinauskas gimė 1869 m. kovo 7 d. Latgalos Krėslaukio (Kraslavos, Latvija) dvare, bajorų šeimoje. Anksti mirus tėvui, motina su vaikais grįžo į Trakų valsčių, iš kurio buvo kilusi.

Būsimasis signataras 1889 metais išvyko į Prahą, tais metais baigė parengiamuosius kursus, išmoko čekų kalbą ir 1890 metais tapo Taboro aukštosios žemės ūkio mokyklos studentu. Studijuodamas Čekijoje 1895 metais įsijungė į Čekijos tautinio atgimimo pavasarininkų jaunačekių judėjimą, dalyvavo jų rengiamose jaunimo renginiuose, tapo kartu su draugais Čekijos tautinio atgimimo vienu iš kūrėjų ir rengėjų.

Baigęs studijas D. Malinauskas 1895 m. grįžo į Lietuvą. Apsigyveno Vilniuje, nors dažnai ir aplankydavo savo dvarą Jankovicuose. Jankovicai su palivarkais priklausė Malinauskui iki 1937 metų, kai jis pardavė valdas Trakų apskrity ir įsigijo Vilkaviškio aps. Alvito dvarą (80 ha) su ežeru ir spirito varykla.⁵

2. vienas iš Jankovicų dvaro pastatų, 1931 m.

⁵ Algirdas Mikas Žemaitaitis, in: <http://www.voruta.lt/1918-m-nepriklausomybes-akto-signataras-donatas-malinauskas/>

3. V 16 akto signataro D. Malinausko genealoginis medis

1939 metais D. Malinauskas savo septyniasdešimtmetį jau šventė Vilkaviškio apskrityje, Alvito dvare, į kurį persikėlė iš Jankovicų dvaro ir palivarkų Trakų apskrityje. Jam priklausantys palivarkai, kuriuose praleido didžiąją dalį savo gyvenimo, buvo tarp Vilkokšnio ir Spindžio ežerų, drudenį ir pavasarį buvo sunkiai pasiekiami dėl blogų kelių⁶.

1937 metais rugpjūčio 7 dieną, pagal tuo metu galiojusius įstatymus, D. Malinauskas už nusavintą žemę ir mišką (605,7 ha) iš žemės ūkio ministro Stasio Putvinskio gavo 44 tūkst. litų. Savo nenusavinamą žemės normą 233, 22 ha Trakų valsčiuje, tai yra Jankovicų dvarą su Zakaičių, Gervinių ir Svainionių palivarkais, pardavė už 70 167 litus⁷.

Paminėtina, kad D. Malinauskas labai svarbus ir kaimyninei Vytautavos parapijai, kurios steigimo data - Vytauto Didžiojo – 1930-ieji – metai.

Kai Vilniaus kraštas priklausė Lenkijai, greta buvo Lenkijos valstybės siena, Kaišiadorių vyskupas Juozapas Kukta sumanė įkurti naują parapiją ir pastatyti bažnyčią. Tą sumanymą įgyvendinti padėjo D. Malinauskas - dovanavo Paulinavos palivarką, Jankovicų kluoną ir Žakaičių tvartus⁸. Paskui buvo parinkta vieta mūrinei bažnyčiai, kapinėms ir klebonijai, bet miestelio kūrimą nutraukė karas. Dabar Vytautavoje tebestovi medinė Šv. Antano Paduviečio bažnyčia, pastatyta rekonstravus D. Malinausko dovanotą Jankovicų klotimą. Matyt, dalis Žakaičių palivarko medienos irgi panaudota šiai bažnyčiai statyti.

---

⁶ <http://www.voruta.lt/donatas-malinauskas- Alvite/>

⁷ Voruta. – 2009, rugpj. 22, Nr. 16 (682), Voruta. – 2009, spal. 3, Nr. 19 (685), 10; Voruta. – 2009, spal. 17, Nr. 20 (686)

⁸ Romas BACEVIČIUS Vasario 16-osios Akto signataro jamžinimas
http://www.xxiamzius.lt/numeriai/2013/03/15/kbend_03.html

Zakaičių palivarkas

Iš kartografinės medžiagos ir informacijos XIX a. žinynuose⁹ matyti, kad jau XIX a. viduryje Zakaičiuose būta nemažos sodybos.

Jankovicai 1882 m. įvardijami kaip “bajorų užusienis” prie Vilkokšnio ežero (žr. Žemiau)

JANKOWICZKI, OO. LUBOWSK.
- **Jankowicze 1.)**, wieś nad rz. Szurą, pow.
a oszmiański, 4 okr. adm., o 102 w. od Oszmia-
b ny, 38 dm., 308 mk., z tego 196 katol., 12
7 izr. Młyn wodny. 2.) **J.**, zaśc. szlach. nad
a rz. Szurą, pow. oszmiański, 4 okr. adm., 101
z w. od Oszmiany, 1 dom, 10 mk. katol. 3.) **J.**,
- wś rząd., pow. święciański, 3 okr. adm., o 30
- w. od Święciana, 12 dm., 87 mk., z tego 84 kat.,
i 3 izr. 4.) **J.**, zaśc. szlach., nad jez. Wilkiewi-
- cze, pow. trocki, 1 okr. adm., 16 w. od Trok,
- 1 dom, 13 mk. katol. (1866).
- **Jankowice**. szczyt w Beskidach śląskich.

Słownik geograficzny..., t. 3, Warszawa, 1882, s. 410.

Jankovicuose 1882 m. buvo 1 gyvenamasis namas (ūkiniai šiame žinyne neminimi) ir čia gyveno 13 gyventojų katalikų.

Zakaičiuose, kurie taip pat įvardijami kaip bajorų užusienis (*lenk. zascianek szlachecki*) XIX amžiaus pabaigoje taip pat buvo 1 gyvenamasis namas ir 10 gyventojų katalikų.

szecerkowo-gliniaste. **A. Jel.**
Zakajcze, zaśc. szl. nad jez. Wołkosznie,
pow. trocki, w 1 okr. pol., o 23 w. od Trok, 1
dm., 10 mk. katol.
Zakale 1.) wś włośc., pow. kobryński, w 5

Słownik geograficzny... t. 14, Warszawa, 1895, s. 294

⁹ Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich.

4. Zakaičių palivarkas 1864 m. Tolkiškių dvaro žemių plane¹⁰

Iš XIX a. planų ir žemėlapių matyti, kad Tolkiškės tuo metu taip pat vadintos palivarku, kaip ir Zakaičiai. Jankovicai – užsienis.

1864 m. Tolkiškių žemių plane matyti, kad Zakaičiai buvo nemaža sodyba su daug statinių. Plane jų matyti 8. Dauguma statinių mediniai, vienas mūrinis. Sodybos pastatai buvo išsidėstę palei kelią, ateinantį į sodybą iš šiaurės, kuris šioje vietoje stačiu kampu suko į rytus, link Žuklijų kaimo. Vienas jo atsišakojimas vedė link Vilkokšnio ežero.

¹⁰ LVIA, F. 526 – 8 - 486

5. Tolkiškių žemių plano fragmentas, 1864.

Jankovićų užusienis labai nukentėjo 1915 m, kada sudegė didžioji jo dalis. Didelio gaisro būta ir tarpukario Lietuvos laikais, kai kepant duoną supleškėjo dvaro rūmai, nes senai buvo valytas kaminas. Šiuo metu dvarvietėje išlikusi dvaro laikotarpio liepų alėja. Jankovićų gyvenvietė dar egzistuoja.

Jankovici 1915 m. žemėlapyje įvardijami kaip palivarkas – taip pat kaip ir Zakaičiai.

6. Zakaičiai XIX a. pabaigos plane (paskutinis leidimas, 1908 m.)

7. 1915 m. žemėlapis fragmentas

Bandant nustatyti dabartinę vietą, kurioje stovėjo Zakaičių palivarko pastatai, geriausi orientyrai yra Rudavės ir Moliakasio (kažkodėl dabar jis neteisingai vadinamas Matokasiu¹¹), taip pat senoji kelių sistema. Moliakasiu ežerėlis vadinamas dėl to, kad čia kadaise kastas molis plytoms gaminti. Aplink palivarką taip pat daug molio duobių. Kai kurie autoriai nurodo, kad D. Malinauskas pardavė Jankovicus su Zakaičiais dar ir dėl to, kad Zakaičiai buvo sunkiai pasiekiami rudenį ir pavasarį¹².

8. 1934 m. topografinio žemėlapių fragmentas.

¹¹e zera.vilnius21.lt/matokasis-v14018.html

¹² Viktoras Jencius Butautas. Donatas Malinauskas Alvite http://www.voruta.lt/wp-content/uploads/Voruta_16.pdf; <https://signatarai.wordpress.com/2017/07/24/po-vietas-kurios-finansavo-knygu-kontrabanda-ir-vytauto-sarkofaga/#more-708>

1934 m. topografiniame žemėlapyje¹³ (braižė kap. Uždaviny, leiten. Ambrazas, [Kaunas] : Kar. štabo karo topografijos skyrius, 1936, 1 žml. : vienp., spalv. ; 56 x 55 cm) labai aiškiai nurodoma palivarko vieta. Pažymėtina, kad tuo metu svarbesnis buvo kelias nuo dvaro į rytus, jis driekėsi šiauriau Žuklių. Tuo tarpu dabartinis kelias į Žuklių kaimą (dab. Piliakalnio gatvė) buvo tik takas.

1926 metais, jau vykstant žemės reformai, Onušio valsčiaus Panošiškių, Žuklių, Pribonių bežemiai (198 asmenys) prašė perimti valstybės žinion ir išdalyti D. Malinausko ir jo sesers Jadvygos Zavadskienės žemes, be kita ko nurodydami, kad D. Malinauskas yra lenkas, joduktė mokosi Vilniuje ir “negali be lenkų gyventi”, o pats dvarininkas savo ūkius irgi nuomoja lenkams. Žemės reformos valdyba 1927 m. įtraukė viršnorminių D. Malinausko žemių nusavinimą į savo planus¹⁴.

Nors Zakaičių pavadinimas iš šių vietų išnykęs, o palivarko vieta prijungta prie Žuklių kaimo, vietiniai gyventojai tebevadina šią Žuklių dalį Zokaičiais (*nepanorėjės prisistatyti šalia piliakalnio sutiktas vietinis vyras taip pasakė 2019 m. rugpjūčio mėn.*), o taip pat tas užfiksuota ir kitų keliautojų¹⁵.

---

¹³ MAB. Rūdiškės [kartografija] : [Nr.] 580. Kolekcijoje “Lietuvos miestų ir regionų žemėlapiai”.

¹⁴ Onušis. Iš kaimų praeities.

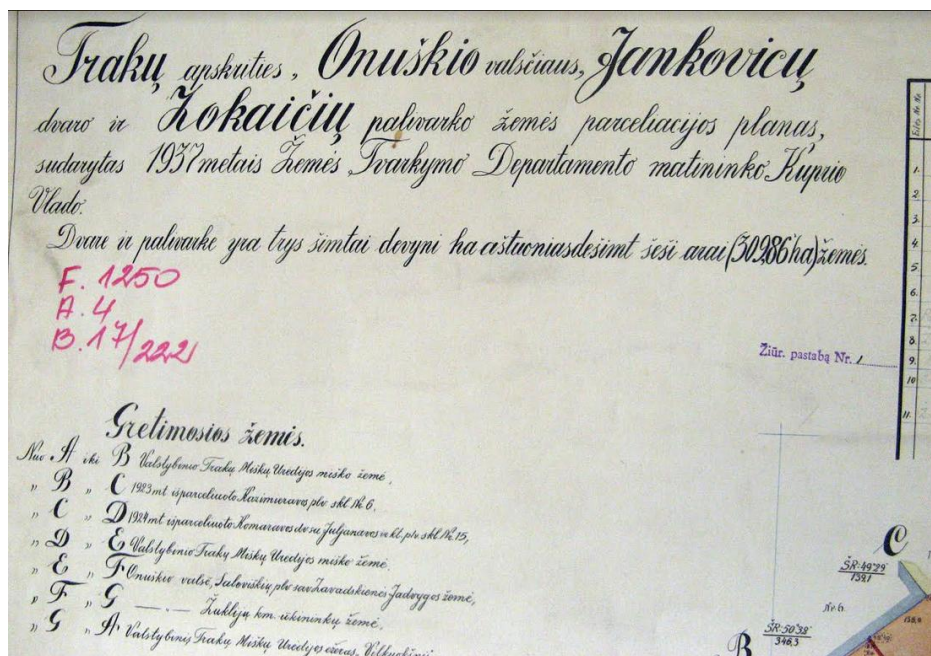
¹⁵ <http://www.kelioniuklubas.lt/aktualijos/kelione-po-vilkoksnio-ezero-apylinkes>

10. 1931 m. topografinio plano, sudaryto pagal 1915 m. planą, dalis,.

1938 m. buvo parengtas Jankovićų dvaro su Zokaičių palivarku išparceliavimo planas.¹⁷

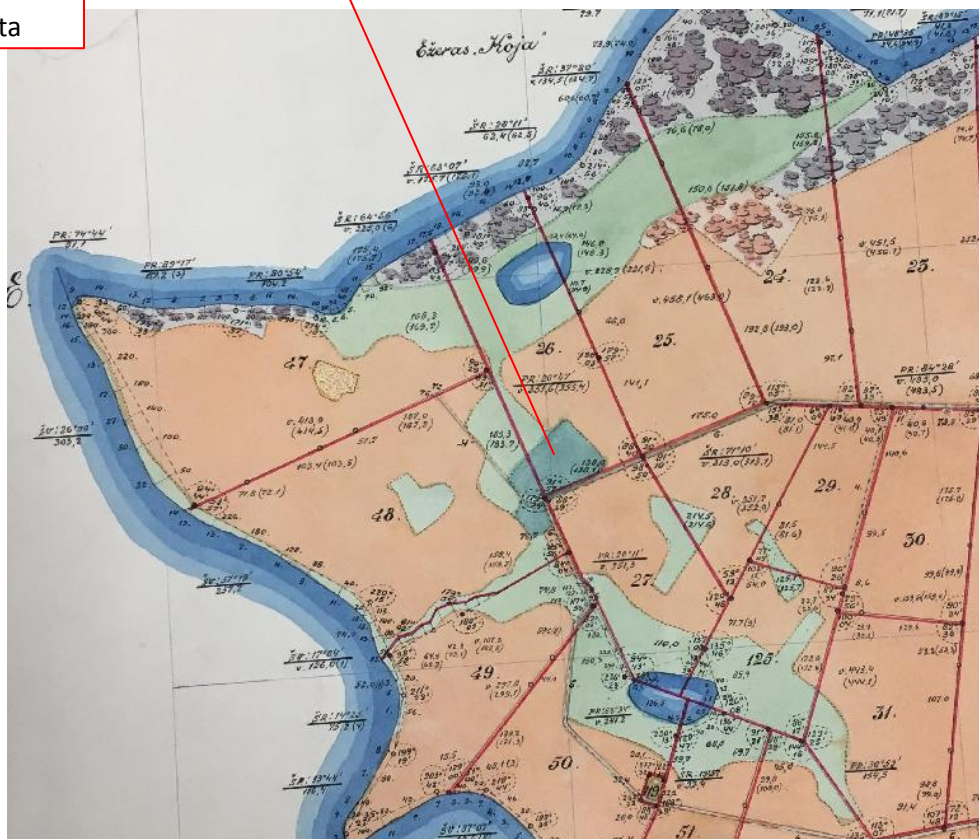
11. Parceliacijos plano pavadinimas

¹⁷ LCVA, F. 1250, Ap. 4, B. 17/222

Zokaičių
palivarko
sodybos vieta

14. Naujai sudaromi sklypai parceliacijos plane¹⁸.

26 numeriu pažymėtas sklypas, kurio dydis **60 arų**, priklauso Motiejui Čiupalai. Tai pagrindinė Zokaičių palivarko sodybos dalis. Kita sodybos dalis liko 48 numeriu pažymėtame sklype.

sklypas 26 -

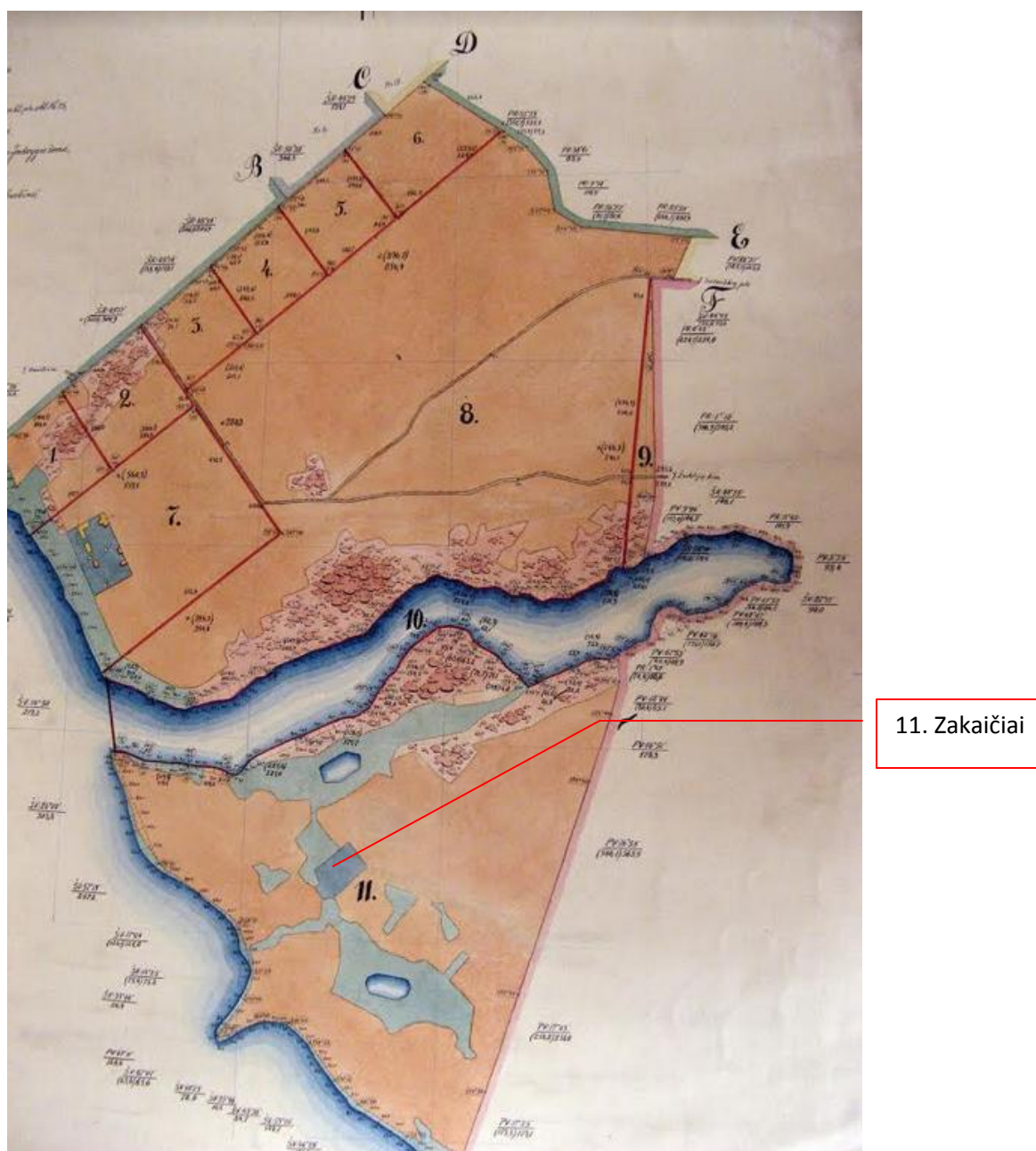
18.	Čiupala Kasevičius Motiejus, s. Vincas.	26	60
-----	---	----	----

Sklypas 48 (kita Zokaičių palivarko dalis) – **34 arai**:

61	Streikauskas Vincas, s. Petro.	31	76	70
86		8	69	10 38
48.		34	6 79	1 56
			1 69	1 69
94			8 39	8 70
23		6 19	20 2	31 31

¹⁸ LCVA . F. 1250, Ap. 4/17, B. 281. Semeliškių vls. Žuklįjų k. išskirstymo viensėdžiais planas :1. Žemės įkainavimo planas; 2. Eksplikacija;3. Išskirstymo viensėdžiais planas (1:5000).

Jankovičių dvaro parceliacijos plane¹⁹ taip pat aiškiai pažymėta Zokaičių palivarko sodybos vieta (11):

15. Jankovičių dvaro parceliacijos planas

M. Čiupalos šeimai pagrindinė buvusios Zokaičių palivarko sodybos dalis priklausė iki 1977 metų, kai Trakų rajono vykdomojo komiteto sprendimu sodyba buvo išskeldinta.

¹⁹ LCVA F. 1250, Ap. 4/17, B. 222

Pažymėtina, kad Zokaičių palivarkas pažymėtas ir 1937 m. SSSR genštabo žemėlapyje:

16. SSSR genštabo žemėlapiio fragmentas, 1937 m. Rengtas 1891-1893 m. žemėlapiio pagrindu, tikslintas 1922-1925 m.

17. 1958 m. žemėlapis²⁰ ir buvusi palivarko vieta

²⁰ VAA F. 1035, Ap. 22, B. 3105

1977 m. Trakų rajono vykdomo komiteto sprendimu M. Čiupalos sodyba iškeldinama, prieš tai ją įvertinus 1054 rublių.

VILNIAUS APSKRITIES ARCHYVAS

Biudžetinė įstaiga, O. Milašiaus g. 23, LT-10102 Vilnius, tel. (8 5) 247 7855, faks. (8 5) 247 7856, el. p. viln.aa@archyvai.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 193171427

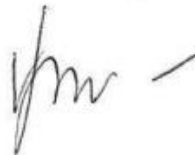
2013-10-10 Nr.(8.12.) V5- 1820
[2013-10-04 prašymą

DĖL TRAKŲ RAJONO VYKDOMOJO KOMITETO SPRENDIMO

Siunčiame Trakų rajono liaudies deputatų tarybos vykdomojo komiteto dokumentų fonde esančio 1977 m. gruodžio 26 d. sprendimo Nr. 368 „Dėl nukeliamų sodybų įkainavimo aktų patvirtinimo ir galiojimo laiko pratęsimo“ ir prie sprendimo esančio priedėlio Nr. 1, kuriame eil. Nr. 2 įrašytas Motiejus Čiupala, lapų kopijas (Šaltinis. F. 576, ap. 1, b. 846, l. 179, 180, 182).

PRIDEDAMA. 2 lapai.

Direktorius

Virgilijus Morosas

Jolanta Tamašauskienė, tel. (8 5) 247 7852, el.p. j.tamasauskiene@archyvai.lt

18. Vilniaus apskrities archyvo informacija apie M. Čiupalos sodybos iškeldinimo

SPRENDIMAS

1977 m. I 2 mėn. 26 d.

Nr. 368

TRAKAI

Dėl nukeliamų sodybų įkainavimo aktų patvirtinimo
ir galiojimo laiko pratęsimo

Trakų rajono Liaudies deputatų tarybos vykdomasis komitetas nusprendžia :

Ryšium su vienkiemių nukėlimu iš sausinimo nereikalaujančių plotų projekto sudarymu, patvirtinti Gimtosios žemės, Dusmenų, M. Melnikaitės, Kosciuškos, R. Žvaigždės, Onuškio, Lenino, Neries, Kirovo, Afonino, Ždanovo, Pergalės, Švyturio kol. Balceriškių, Auseniškių, Rudiškių tarybiniuose ūkiuose ir Aukštadvario t.ū. technikume, esančių nukeliamų sodybų įkainavimo aktus pagal priedėlį Nr.1.

Ryšium su individualių gyvenamų namų statybos užsitęsimu pratęsti įkainavimo aktų galiojimo laiką dviems metams piliečiams pagal priedėlį Nr.2.

Trakų rajono Liaudies deputatų tarybos vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas

S. AKANOVIČIUS

Trakų rajono Liaudies deputatų tarybos vykdomojo komiteto sekretorius

P. REPEČKA

576 1 846 179

19. Sprendimas dėl iškeldinimo²¹

²¹ VAA F. 576, Ap. 1, B. 846

180

Priedėlis Nr. I prie Trakų rajono
Liaudies Deputatų Tarybos
Vykdomojo komiteto
1972...m.....12.....mėn.....28.....d.
Sprendimo Nr. 268

Nr.	Savininko pavardė, vardas, tėvo vardas	Bendra suma rub.	Pastatų vertė rub.	Sodo vertė rub.	Pastaba
1	2	3	4	5	6
<u>Gintosios žemės kolūkis</u>					
2	Čiupaša Motiejus, Vinco	1054,0	1054,0		

TRAKŲ RAJONO LIAUDIES DEPUTATŲ TARYBOS
VYKDOMOJO KOMITETO SEKRETORIUS

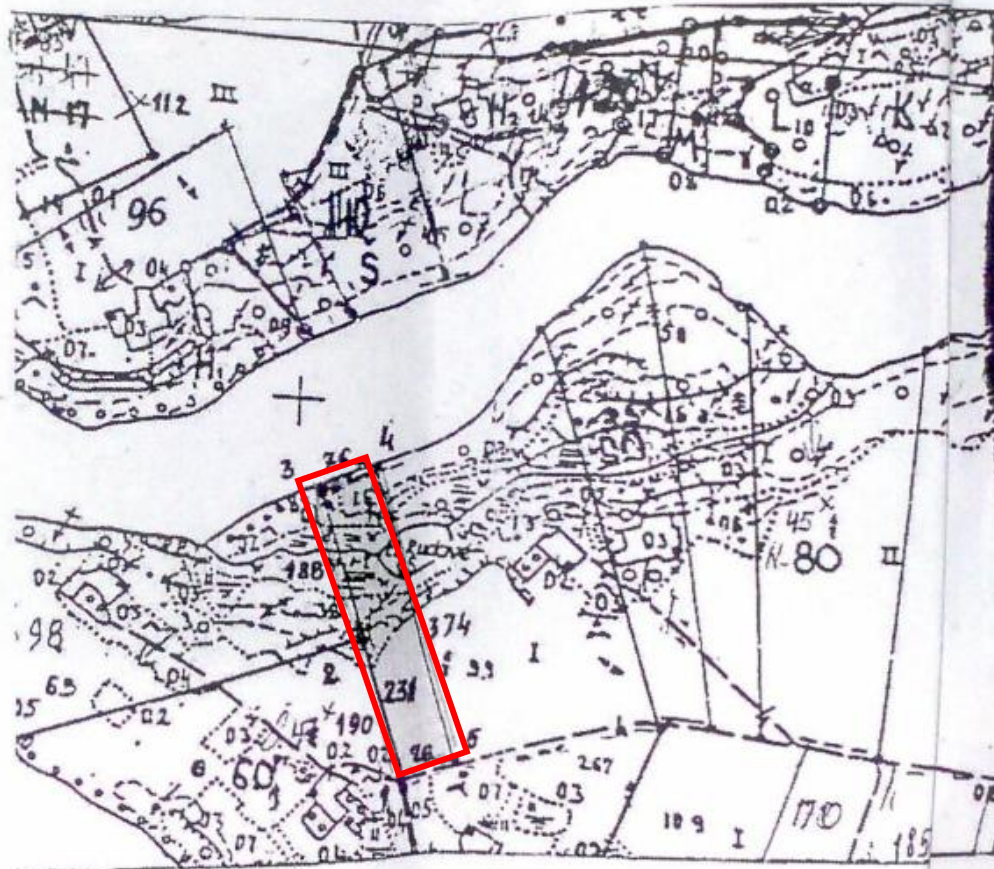
P. Repčka
P. REPČKA

576 1 846 130,132

20. Iškeliamos m. Čiupalos sodybos įkainavimo aktas²²

²² VAA, F. 576, Ap. 1, B. 846

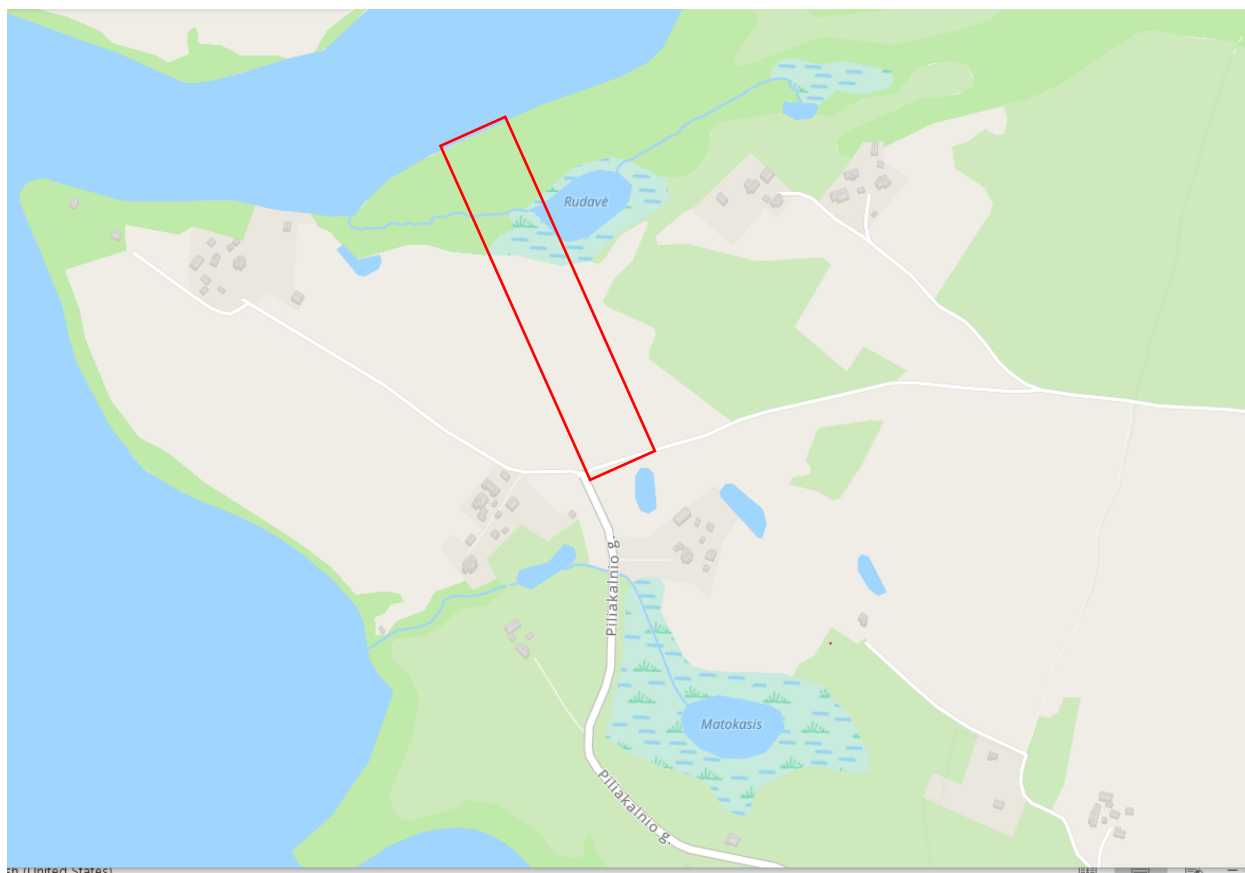
Regioninio parko direktorius
 Vaclovas Plegevičius

1992.10.12.

SKLYPO RIBOS PAZYMĖTOS
 KADASTRO ŽEMĖLAPYJE
 VI REGISTRŲ CENTRO Vilniaus filialas
 Kadastro Laimutė
 Keturakienė

Lietuvos Respublikos Aplinkos
 Vilniaus Regiono
 Apšvietimo ir Apsaugos Departamentas
 PRAKU RAJONO AGENTŪRA

21. buvęs M.Čiupalos sklypas 1992m. kadastro žemėlapyje

22 Sklypo vieta dabartiniame žemėlapyje²³

²³ www.maps.lt

M. Čiupalos
sodyba

23. Sklypo vieta 1958 m. plane

1958 m. Moliakasio ežeras dar vadintas savo vardu, tačiau po Nepriklausomybės atstatymo dabar jis oficialiai žemėlapiuose vadinamas Matokasio vardu.

1984 m. topografiniame žemėlapyje (pav. 25) jau nebėra Zokaičių pavadinimo.

24. Visas 1958 m. planas VAA 1035, Ap. 22, B. 3105

Išvados

Buvusio Zakaičių (Žakaičių, Zokaičių) palivarko vietą dabartinėje Žuklijų kaimo, Trakų r., teritorijoje galima nustatyti, remiantis istoriniais Tolkiškių dvaro planais, Jankovicų dvaro parceliacijos planais bei archyviniais šaltiniais ir kartografija, taip pat – atsižvelgiant į Vilniaus regioninio apskrities archyvo išduotą pažymą.

Zokaičių palivarko sodybos vietoje gyventa jau XVIII a. XX a. pirmosios pusės žemės reformos metu palivarko sodybos teritorija padalinta tarp dviejų savininkų. Viena dalis, kuri sudarė 34 arus, - atkurta. 60 arų dalyje buvo gyvenama sodyba iki 1977 m.

Sodybos nebeliko po 1977 m. gyventojų iškeldinimo. Zokaičių pavadinimas šiuo metu nebeegzistuoja, tik vietiniai gyventojai šią Žuklijų kaimo dalį tebevadina Zokaičiais.

Kadangi vietovė gyvenama nuo seno, žemės judinimo darbų metu būtina archeologo priežiūra.

Be tekste (išnašose) nurodytų dokumentų žiūrėta:

Jencius, Viktoras. [1918 metų Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataras Donatas Malinauskas / Viktoras Jencius-Butautas](#). *Trakai : Voruta [i.e. „Vorutos“ fondas], 2011. 358, [1] p.*

2. Kairiūkštytė, Anastazija. [Lietuvybės kovų verpetuose](#) / *Nastazija Kairiūkštytė, Alma Gudonytė. Vilnius : Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas, 2009. P. 170-174.*

3. Tamošiūnas, Julius. [Lietuviškų periodinių leidinių bibliografija, 1832-1982](#) / *Julius Tamošiūnas. Kaunas : Aut. leid., 1991. P. 391.*

4. [Visuotinė lietuvių enciklopedija. \[T\]. 14](#) / *[mokslinė redakcinė taryba: Stasys Vaitekūnas – pirmininkas ... [et al.]. 2008. P. 155.*

5. Jencius, Viktoras. *1918 metų Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataras Donatas Malinauskas / Viktoras Jencius-Butautas. Iliustr. Santr. angl. // Lietuva ir Čekija. ISSN 1648-394. Nr. 16/18 (2008), p. 5-82*

Taip pat – LCVA ir VAA fondai:

583. Trakų rajono rinkimų į TSRS Aukščiausiąją Tarybą rinkiminės komisijos (VAA)
588. Rinkimų į Lietuvos TSR Aukščiausiąją Tarybą Trakų rajono rinkiminės komisijos (VAA)
611. Trakų rajono Tolkiškių apylinkės darbo žmonių deputatų tarybos vykdomasis komitetas (VAA)
621. Trakų rajono žemės ūkio bendrovė „Gimtoji žemė“ (VAA)
702. Trakų rajono Grendavės apylinkės liaudies deputatų tarybos vykdomasis komitetas (VAA)
703. Trakų rajono Rūdiškių gyvenvietės ir apylinkės liaudies deputatų tarybos vykdomasis komitetas (VAA)
705. Trakų rajono Onušio apylinkės liaudies deputatų tarybos vykdomasis komitetas (VAA)
706. Trakų rajono Lieponių apylinkės liaudies deputatų tarybos vykdomasis komitetas (VAA)
724. Trakų rajono Tolkiškių apylinkės Panošiškių kolūkis (VAA)
743. Trakų rajono Onušio apylinkės Gruožninkų kolūkis (VAA)
1250. Žemės ūkio ministerijos Žemės tvarkymo departamentas (LCVA)
4/17. Trakų apskrities kaimų išskirstymo viensėdžiais žemės planų apyrašas
277. Onušio vls. Grendavės k. 1. Išskirstymo viensėdžiais planas (1:5000) 2. Eksplikacija
2044. Trakų rajono liaudies deputatų tarybos vykdomojo komiteto Civilinės metrikacijos skyrius (LVIA)
2084. Trakų rajono savivaldybės administracija (VAA)
2088. Trakų rajono Grendavės apylinkės taryba ir viršaitis (VAA)
2154. Vilniaus apskrities viršininko administracijos Kaimo reikalų departamento Trakų rajono žemės ūkio valdybos Grendavės agrarinės reformos tarnyba (VAA)